

Aanwezig: de heren Idema (voorzitter) Crols en Heersche (leden), mevrouw Broer en Allersma (leden), mevrouw Buijs en Van Loghem (gemeente Rheden), de heer De Weerd (gemeente Rheden), de heer Andela (secretaris, gemeente Rheden), voor agendapunt 3: de heer en mevrouw Jurrius (eigenaren Professor Pellaan 4), de heer Klavers en mevrouw Goudswaard (Architectenbureau Enklaar en Klavers), de heer Van der Plas (Hermon Erfgoed), en voor agendapunt 4: de heren Van Niekerk en Deterink (Provincie Gelderland).

1. Opening

De heer Idema opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

3. Adviesverzoek Professor Pellaan 4, Laag-Soeren

Aanwezig zijn de *heer en mevrouw Jurrius* als opdrachtgevers, de *heer Klavers en mevrouw Goudswaard* namens architectenbureau Enklaar en Klavers, en de *heer Van der Plas* van Hermon Erfgoed die als adviseur is ingeschakeld door de architect.

De commissie is verzocht advies uit te brengen over de bebouwing en erfrichting in relatie tot het beschermde dorpsgezicht en recent opgestelde gebiedspaspoort Laag-Soeren. Het plan is voorafgaand aan de vergadering toegestuurd.

De architect geeft een toelichting. De huidige boerderij is door de opdrachtgevers aangekocht. De wens is op deze locatie een stevig programma te realiseren dat op zich in de bestaande bebouwing zou passen. Vanwege de technische staat en de willekeurige plaatsing van de gebouwen is echter gekozen voor integrale sloop en het nieuw bouwen van een woning met agrarische gebouwen. Er is gekozen voor een carrévormige opstelling van de gebouwen om doorzichten naar het landschap te behouden. De gebouwen hebben een eigentijdse, niet-historiserende vormgeving en een donkere kleurstelling waardoor ze wegvallen in het landschap.

De commissie merkt op dat het beter was geweest als het plan in een minder gevorderd stadium zou zijn voorgelegd. Zij heeft namelijk veel aan- en opmerkingen en de commissie voelt zich daarover enigszins bezwaard. Toch is het haar taak zuiver vanuit het aspect cultuurhistorie te adviseren, en dat doet de commissie dan ook.

Het betreft een bijzondere plek binnen het beschermde dorpsgezicht. De commissie betreurt de tabula rasa aanpak op deze locatie. Delen van de bestaande bebouwing hebben kwaliteit en een onderzoek naar de herbestemmingsmogelijkheden zou aan te raden zijn geweest. De commissie deelt niet de opinie dat de bebouwing willekeurig is geplaatst. De lineaire opzet van het erf is juist heel gebiedseigen. De boerderij is als hoofdobject van alle zijden herkenbaar.

De ontwikkeling houdt geen rekening met de uitgangspunten die zijn geformuleerd in het gebiedspaspoort om de eigenheid en identiteit van het gebied te behouden, zoals bijvoorbeeld het voortbouwen op de logica van de historische erven of het behouden van de zichtlijnen op het Priesnitzmonument. De beoogde aanleg is niet lineair, niet compact, het hoofdgebouw staat niet als eerste op het front, met de bijgebouwen erachter, en de bijgebouwen zijn bovendien hoger dan het hoofdgebouw waardoor de hiërarchie weg is. Het nieuwe complex manifesteert zich als een modern landhuis en sluit niet aan bij de karakteristiek van het gebied. Het paspoort bevat duidelijke

uitgangspunten t.a.v. de dakbedekking en wanden. Daar wordt niets mee gedaan. Het plan sluit ook niet aan op het historische landschap. Deze boerderij heeft altijd heel open in het landschap gestaan. De nieuwe gebouwen komen fors in de beplanting te staan, niet zoals bij een historisch erf. De commissie adviseert de samenhang tussen het erf en de openheid van het landschap te behouden, het gebiedspaspoort goed bij een gewijzigd plan te betrekken, en eventueel een landschapsarchitect in te schakelen voor de erfinrichting. De commissie is altijd bereid om mee te denken.

De architect reageert verbaasd met de mededeling dat er juist op zijn verzoek vooroverleg is geweest met de gemeente. Bovendien gaat het plan op veel onderdelen verder met eerder gemaakte keuzes (bijv. carrévorm, plaats van de toegangsweg).

Alle aanwezigen constateren dat er in het proces kennelijk iets mis is gegaan. Het is daarom belangrijk dat de gemeente en de opdrachtgevers/ architect op korte termijn met elkaar in contact treden over het proces, maar vooral over het vervolg. De commissie zal intern met de gemeente het proces evalueren.

4. Provinciale weg N348 t.h.v. Spankeren

Dit plan is geagendeerd vanwege de beoogde aanpassing van de voormalige buitenplaats Kerkwijck. De heer De Weerd is bij de behandeling betrokken vanwege de landschappelijke inpassing van dit wegvak. Voor het agendapunt zijn de heren *Van Niekerk*, projectmanager infra bij de Provincie Gelderland, en *Deterink*, planoloog bij de Provincie, aangeschoven. Zij geven een toelichting op de eerder toegestuurde stukken.

De Provincie is als wegbeheerder al een tijd bezig met een verbetering van de verkeersveiligheid van de Provinciale weg N348 bij Spankeren. Deze gebiedsontsluitingsweg kent hier veel erfontsluitingen waardoor er regelmatig kop-staart aanrijdingen zijn. Ook er zijn al diverse aanrijdingen met overstekende fietsers geweest, met ernstig letsel. In 2022 is weer groot onderhoud gepland. Een paar jaar van tevoren is door de Provincie met een eerste verkenning gestart, in overleg met de verkeerskundige van de gemeente en de Spankerense gemeenschap. Er zijn 4 varianten ontworpen, waarvan de 50km/u variant de voorkeur van bewoners heeft. Daar moet je de weg dan wel op inrichten. Dat heeft wel wat voeten in de aarde, want de bebouwingsdichtheid is hier slechts aan 1 zijde en eigenlijk te laag, waardoor de situatie feitelijk niet voldoet niet aan de normen en richtlijnen voor een bebouwde kom.

Om de weg toch het karakter van een 50 km zone te geven, zijn de volgende ingrepen voorzien:

- aan beide zijden een komslinger;
- een linksafvak voor afslaand verkeer naar industrieterrein IJsselsteyn;
- een fietsoversteekplaats met een rustplek in de overrijdbare middengeleider tussen de rijbanen, zodat de weg in 2x overgestoken kan worden;
- de houten vangrail wordt weg gehaald – hier komt een groene berm;
- de weg komt in de trottoirbanden te staan.

De Provincie zal Eelerwoude opdracht geven voor een landschapsplan, t.b.v. een groene inpassing van de weg conform de gemeentelijke kaders.

De *commissie* heeft de volgende vragen en opmerkingen m.b.t. het voorstel voor de N348:

- Maakt deze ingreep reconstructie van de Torenallee onmogelijk?
- Als de weg niet over de voormalige buitenplaats Kerkwijck mag komen te liggen, wat zijn dan de opties?

- De weg t.p.v. Kerkwijck is een belangrijk lineair element. De komslinger doet daar afbreuk aan en heeft ook gevolgen voor de opwaardering van de buitenplaats in de toekomst. Zijn er alternatieven voor de komslinger om de snelheid eruit te halen? Worden er bomen gekapt voor de slinger?
- Kan de weg tussen de kommen van Dieren en Spankeren niet een 60km weg worden?
- Komen er nog andere elementen, zoals paaltjes en/of verlichting?

Reactie van de Provincie op de opmerkingen en vragen van de commissie:

- Dit wegvak staat los van het tracé van de Torenallee. In eerder overleg tussen de Provincie en de Gemeente is afgesproken dat een verkenning naar de reconstructie van deze landgoedlaan belegd wordt bij een andere afdeling binnen de Provincie en niet bij Verkeer. De heer Van Niekerk heeft daar sindsdien niets meer van vernomen.
- De dijk waarop de N348 ligt is een primaire waterkering. Het verleggen van de weg richting de IJssel is niet mogelijk. Alternatieven voor de komslinger zijn er niet. Drempels of klinkers geven meer overlast voor de omgeving. Er rijden per etmaal 22.000 voertuigen over deze weg.
- De Provincie ziet de komslinger als tijdelijke maatregel. Als Kerkwijck tot ontwikkeling komt, dan kan de bebouwde kom mogelijk verlegd worden. Er worden voor de slinger geen bomen gekapt.
- 60km/u past niet bij dit wegtype: het is of 50-80 of 30-60.
- Er is nog geen verlichtingsplan.

Conclusie: de commissie bepleit een integrale visie voor de weg tussen Dieren en Leuvenheim, die naast veiligheid en doorstroming ook kijkt naar landschappelijke inpassing en erfgoedwaarden. Het zou mooi zijn als de opdracht aan Eelerwoude al zou kunnen voorsorteren op mogelijkheden in de toekomst. De commissie adviseert de maatregel tijdelijk te vergunnen en ervoor zorg te dragen dat herstel van de waarden van Kerkwijck bij de herontwikkeling niet onmogelijk wordt gemaakt door de ingrepen.

De heer *Andela* suggereert dat het wellicht mogelijk zou zijn het fietspad (het eigenlijke deel van de weg dat straks over de voormalige buitenplaats ligt) de oude hoefijzervormige oprijlaan van de buitenplaats te laten volgen.

5. Rondvraag

De heer Idema verzoekt het verslag van de vergaderingen eerder te ontvangen. Het verslag van 9 februari is nu nog niet gereed.

De heer Heersche vraagt overleg met de gemeente over het proces bij de Professor Pellaan.

6. Sluiting van de vergadering

De heer Idema sluit de vergadering.